

1. PA Poiana Lacului

Interviu

După părerea mea, perioada comunistă nu e îndeajuns de știută și de cercetată- probabil e și prea timpuriu. Am început să citesc mai mult despre această perioadă și, încet, mi-am dorit să știu mai mult. Pentru acest interviu am avut puțin noroc: tatăl doamnei profesor de geografie venise în vizită, în Pitești. Știam de la doamna profesor că el a avut de suferit în copilărie, din cauza regimului. Normal că vroiam să știu mai mult! Am profitat și am realizat acest scurt interviu.

1. Pentru început, aș dori câteva date personale...

Numele meu este Bănuță Mircea; născut la 13.09.1948, în localitatea Vașcău, județul Bihor.

2. Ce a însemnat pentru dumneavoastră regimul/ experiența comunistă?

(cu un scurt oftat) Perioada 1948-1964 a fost o perioadă foarte proastă, cu multe acte de abuz. Personal, am fost deportat în lagăr de muncă, la Piatra Neamț, împreună cu părinții mei (deși eu și sora mea eram foarte mici). Am stat așa între 2 septembrie 1952 și 30 august 1956. Cauza deportării a constituit-o apartenența tatălui meu la mișcarea legionară (Tineretul Legionar), având doar 18 ani. *(A urmat un moment de tăcere de parcă amintirile l-au curpins brusc, nedorind să dea mai multe amănunte)*

În perioada 1964-1975(1976) a urmat o perioadă de ameliorare a regimului comunist, fiind considerată o perioadă „bună” a comunismului românesc. După 1975, treptat au dispărut libertățile oamenilor (de circulație- între țări, în cadrul țării, a opiniei, a apartenenței religioase etc). Cred că era ceva de „fațadă” , pentru că la acestea se adăugau lipsa alimentelor (raționalizarea acestora), lipsa energiei electrice, a energiei termice, a mijloacelor de informare (cenzură pe toate mijloacele mass-media).

3. Ce însemnătate avea atunci „calitatea” de comunist?

(cu un zâmbet ironic în colțul gurii) După 1980 era foarte important să fii comunist, pentru că numai așa se putea ajunge în funcții de conducere (în general, în funcții ajungeau cei nepregătiți, dar care urmau cu sfințenie linia P.C.R.). Totul putea fi obținut mult mai ușor, uneori avantajele fiind imense dacă aveai această „calitate”!

4. Putem vorbi de diferența între : comunist, securist și activist de partid?

Toți oamenii care aveau carnet de partid, au fost considerați comuniști, de cele mai multe ori înscrierea în partid fiind obligatorie (cei mai mulți oameni nu împărtășeau ideile comuniste- mai ales după 1980-, dar frica îi făcea să accepte această situație).

Activiștii de partid erau mai ales oamenii care dețineau funcții în unitățile economice, de administrație publică sau alte instituții.

Securiștii reprezentau organul represiv, care avea o mare însemnătate pentru P.C.R., cu ajutorul lor fiind menținută starea de frică și controlul permanent al tuturor lucrurilor.

5. V-ați considerat un opozant al regimului?

Prin prisma celor întâmplate în copilăria mea, și a lipsurilor ulterioare, am fost permanent împotriva comunismului. Nu pot să mă consider un opozant, deoarece nu a fost o atitudine vădită. Riscam viața, libertatea și liniștea familiei, mai ales că „dosarul” meu nu era curat. Dar, în decembrie 1989, odată cu mișcările care au avut loc împotriva regimului comunist, mi-am făcut simțită prezența și opoziția față de regim, fiind primul om din localitate care a ieșit pe

stradă cu tricolorul, și chiar am fost arestat câteva ore. Norocul a fost ca regimul să cadă, altfel probabil nu mai exista acest interviu.

6.Prin anumite posturi de radio , pe care unii români le ascultau pe ascuns (ex. Radio Europa Liberă) s-a vorbit în toată această perioadă despre dizidenți și activitatea diasporei. Ce anume știați despre acestea?

Știam foarte multe. Ascultam foarte des, deși bruiajul posturilor străine era un scop al regimului. Ascultam „Europa Liberă” și „Vocea Americii”. Știam despre Paul Goma, despre „Scrisoarea celor 6” (printre care și Bârlădeanu), despre mișcările anticomuniste din Valea Jiului și de la Brașov, despre Doina Cornea, Corneliu Coposu, chiar și Mircea Dinescu.

Se vorbea despre erorile și ororile regimului comunist, despre numărul morților de la canalul Dunărea-Marea Neagră, sau despre construirea marilor baraje, dar și despre faptul că diaspora acționa pentru a face cunoscute în afară aceste orori și poate a le ameliora.

7.Cetățean tăcut sau turnător?

Personal, am încercat să fiu un cetățean tăcut, dar tinerețea a făcut să-mi exprim anumite opinii despre locul de muncă pe care îl aveam în acel moment, acesta fiind ulterior motiv de insistență din partea partidului să mă transform în turnător, oferindu-mi-se avantaje și tercerea cu vederea a incidentului. Insistențele au fost mari,dar norocul, poate, a făcut să treacă incidentul fără repercursiuni majore. Am devenit mai tăcut, ca mulți alții, de frică, după cum am mai spus, pentru a menaja familia.

Cei mai mulți dintre turnători au ajuns în această situație pentru avantajele materiale și pentru funcțiile oferite; mulți o făceau și din plăcere sau din nevoia de a ieși în evidență în fața mai marilor vremii (*iarăși, acelaș zâmbet ironic*)

I-am mulțumit interlocutorului meu pentru amabilitatea și sinceritatea avute atunci când mi-a răspuns întrebărilor. Dar sunt convinsă că acest scurt interviu e doar începutul, pentru că îmi doresc să aflu mai multe despre regimul comunist.